

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/19899.**

Benyújtás dátuma: **2018-02-19 15:33**

Parlex azonosító: **NFVRBKOV0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Sallai R. Benedek (LMP)**

Határozati javaslat címe: **A Magyarország XXI. századi tájvédelmi és tájgazdálkodási intézkedési tervének kialakításáról**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján „**a Magyarország XXI. századi tájvédelmi és tájgazdálkodási intézkedési tervének kialakításáról**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

a Magyarország XXI. századi tájvédelmi és tájgazdálkodási intézkedési tervének kialakításáról

1. Az Országgyűlés, hivatkozva Magyarország Alaptörvényének XX. és XXI., valamint P) cikkére, melyek szerint „Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez”, "Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez", továbbá „A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége”, felhívja a Kormányt, hogy

a) tiszteletben tartva Magyarország sajátos és kivételes természeti adottságait és értékeit, figyelembe véve a XXI. század társadalmi, gazdasági, és elsősorban az éghajlatváltozással összefüggő környezeti kihívásait, hasznosítva a vonatkozó tudományos kutatások eredményeit, következtetéseit és javaslatait, valamint összefüggéseiben átfogóan értelmezve a kapcsolódó általános és tematikus országos stratégiákban foglaltakat, különös tekintettel a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégiára, a Nemzeti Környezetvédelmi Programra, az Országos Vízyűjtőgazdálkodási Tervre, a Nemzeti Biodiverzitás Stratégiára és a Nemzeti Vidékstratégiára, haladéktalanul, a Kormány az érintett Felek bevonásával dolgozzon ki és terjesszen az Országgyűlés elé átfogó tájvédelmi és tájgazdálkodási intézkedési tervet;

b) a további munka megalapozásaként szorgalmazza a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia Országgyűlés általi megvitatását és elfogadását, különös tekintettel az éghajlatváltozás várható kedvezőtlen hatásaira való felkészülés közjót középpontba helyező erősítésére;

c) kezdeményezze és támogassa a tudomány, a szakmai szervezetek, az önkormányzatok, gazdálkodók és a civil szervezetek alkotó közreműködését e munkában és segítse elő a nemzeti konszenzus kialakítását e kérdésekben;

d) folytasson aktív két-és többoldali, EU és nemzetközi tevékenységet a fenntartható tájgazdálkodás előmozdítása érdekében;

e) dolgozzon ki dinamikus és rugalmas, a változó körülményekhez igazítható átfogó tájvédelmi, területhasználati, talajvédelmi, vízgazdálkodási, erdő-gyepgazdálkodási, természetvédelmi és élelmiszertermelési szempontokat ötvöző országos és regionális stratégiákat és biztosítsa a kapcsolódó intézményi feltételeket a megvalósításukhoz;

f) állítsa helyre a föld- és erdővagyon elsődlegesen ökológiai szempontokat és a közjót szolgáló szabályozását és biztosítsa a föld- a víz- és az erdővagyon elidegeníthetetlen állami, közösségi tulajdonát;

g) a termőhelyi adottságok függvényében gazdasági szabályozó eszközökkel ösztönözze a termőföldek termőképességének megőrzését és javítását, okszerű és környezetkímélő hasznosítását,

különösen a gyepterületek, természetközeli területek, zöld infrastruktúra-elemként szolgáló területek esetében, figyelemmel a vízvisszatartás és a mikroklíma javítás szempontjaira;

h) szabályozási és támogatási eszközökkel segítse elő a többcélú, a termőhelyi és ökológiai, természetvédelmi és gazdasági szempontból kiemelt jelentőségű mozaikos, akár kis területű földrészletekből álló vegyes művelési ágú területek kialakítását. Ennek érdekében vizsgálja felül az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtási rendeletében meghatározott művelési ágak köre kibővítésének lehetőségét, és biztosítsa a vegyes művelési ágakhoz kapcsolódó támogatások hosszú távú fenntarthatóságát;

i) növelje az extenzív művelésű gyümölcsfaligetek, a tájfajtakat megőrző kaszáló gyümölcsösök termőterületét, és ezen kultúrák támogatására szánt forrásokat, ezzel szolgálva e művelési mód elterjedését, illetve a meglévő extenzív gyümölcsösök fennmaradását;

j) az ökológiai vízigény és a helyi és térségi vízháztartási viszonyok figyelembe vételével, a vízgazdálkodás jogi- és gazdasági szabályozó rendszerének felülvizsgálatával biztosítsa a hazai, stratégiai, különösen a felszín alatti mennyiségi és minőségi vízkészletek kiemelt védelmét, e készletek elidegeníthetetlenül a közjót szolgáló rendeltetését, a vizek talajban történő tározódását és a vízvisszatartást elősegítő intézkedéseket;

k) támogassa a magas tápértékű, a változó környezeti viszonyokat elviselő (szélsőséges időjárási helyzetek, aszály), az új kártevőkkel szemben ellenálló, genetikailag nem módosított természetfajok és fajták megőrzését (ex situ és in situ génbankok), nemesítését, vetőmagtermelését, ill. faiskolai előállítását, valamint az ezzel kapcsolatos tájékoztatást és használatuk elterjesztését;

l) a környezeti mérő- és megfigyelőrendszer (monitoring) részeként tudományosan megalapozott módszerekkel és rendszerességgel kövesse nyomon a fenntartható tájgazdálkodás helyzetét, és ehhez, valamint a szükség szerint meghozandó tájgazdálkodási intézkedések megtételéhez biztosítsa a szükséges feltételeket;

m) intézményesítse az ökoszisztéma-szolgáltatások alakulását nyomon követő hazai kutatásokat és azok eredményeinek megfelelően biztosítsa a rugalmas alkalmazkodást célzó intézkedések megvalósításának feltételeit;

n) a terület- és településfejlesztés és -rendezés eszközeivel, valamint egyéb módon biztosítsa a táj- és a települések szerves egységét, a tájak közjóléti, természetvédelmi, rekreációs és turisztikai értékeinek védelmét, gyarapítását, a természeti erőforrásokkal történő fenntartható, önálló gazdasági gyakorlat elterjesztését;

o) az oktatás, nevelés és tájékoztatás szintjén segítse elő ezen célok megvalósítását szolgáló átfogó ismeretek széles körben való megismertetését;

p) az Európai Unió következő pénzügyi időszakára vonatkozó egyeztetések, szavazások és nemzeti tervezési feladatok során a Kormány következetesen szorgalmazza a fenntartható tájgazdálkodást előmozdító döntések meghozatalát;

q) a Kormány a fenti célok megvalósítását célzó intézkedéseket olyan módon hozza meg, hogy azok egyúttal a helyben élők életminősége, megélhetési feltételei javítását szolgálják.

2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Magyarország hosszú távú fenntartható fejlődése szempontjából stratégiai jelentőségű természeti erőforrásaink és értékeink megőrzése és bölcs, a közjót szolgáló hasznosítása. Az utóbbi években azonban ez a cél nem, hogy nem tükröződött a kormányzati döntésekben, de számos olyan intézkedés született, amely ezzel ellentétes. Annak ellenére, hogy az Országgyűlés és a Kormány több nemzeti szintű és nemzetközi szempontból is figyelemre méltó stratégiát és tervet fogadott el, a Kormány jogalkotási, intézményi, gazdasági szabályozási gyakorlata többnyire nem segítette az ezen dokumentumokban foglalt célok megvalósítását, sőt sok esetben inkább visszavetette az ilyen irányú korábbi törekvéseket is. Az is elfogadhatatlan, hogy az Országgyűlés évek óta nem hozhatott döntést az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásai megelőzését, csökkentését és az alkalmazkodást célzó Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiáról, miközben ennek elmulasztása, a szükséges lépések meghozatalának hiánya évről évre idő előtti halálozások sokaságát és a lakossági, az állami és a gazdálkodók vagyonában jelentős károkat okoztak és okoznak.

Globális és európai uniós összehasonlításban is Magyarország egyfelől kivételezett helyzetben van termőterületei kiterjedése, minősége, a még fennmaradt biológiai sokfélesége tekintetében, valamint édesvízkészletei alapján, amely adottságok azonban érzékenyek és sérülékenyek, másfelől jelenleg nincs felelős állami, kormányzati magatartás ezen értékek védelmére. Ennek hiányában pusztul és elnéptelenedik a vidék, csökken a helyi lakosság életminősége és a térségek népességmegtartó ereje, az ökoszisztéma-szolgáltatások mennyisége és minősége. Ez hosszabb távon alapvetően veszélyezteti a nemzet életfelételeit, versenyképességét és prosperitását.

Ezeket a problémákat orvosolnia kell akár ennek, akár a következő Kormány(ok)nak, ha az Alaptörvény hivatkozott, megkérdőjelezhetetlen fontosságú részeinek meg kívánunk felelni. A határozati javaslatok ezen cél elérésének elősegítését szolgálják.